

Česká literární adaptace polské TV scény: Rozhovor na pohřební službě

Autorsko-právní informace

Původní polská televizní scéna:

© **Kabaret mladých pánů**, asi 2010 nebo dříve, www.kmp.art.pl

Volný literární překlad, resp. písemné převyprávění v češtině a v českých kulturních realitách:

© **Martin Adámek**, 2017, www.adamek.cz

Původní scéna Zakład pogrzebowy Tulipan https://www.youtube.com/watch?v=p-MIP2Q6_uA&index=3 byla přeložena/převyprávěna a výsledný text je zde publikován se souhlasem původních autorů.

Použití (tisk či jiná publikace; realizace nebo adaptace; ...) tohoto českého textu je možné pouze se souhlasem překladatele i původních autorů.

Český překlad (literární adaptace) vychází z jednoho konkrétního videozáznamu. Původní polští autoři/interpreti částečně improvizují, žádný pevný scénář neexistuje a scénku pokaždé hrají trochu jinak.

Kontext úvodem

Před lety začalo Polsko z fondů sociálního pojištění v případě úmrtí vyplácet pozůstalým poměrně vysoký finanční příspěvek. Na to rychle zareagovaly pohřební služby, a začaly nabízet luxusní pohřby.

Pak bylo pohřebné zase sníženo, na což už ale pohřební služby příliš rychle reagovat nechtěly, a šly raději cestou luxusních pohřbů na splátky.

To není pointa vtipu, to prý byla realita. V jejíchž kulisách se odehrává následující fiktivní

Rozhovor v pohřební službě:

„Srdečně vás vítám!“, zahlaholil bodře pracovník, když vyskočil od psacího stolu.

„Dobrý den, nevím, jestli jsem tady správně...“, odpovídá muž, který právě vešel do dveří.

Pracovník ho rozhodně nenechává na pochybách: „Jste tady naprosto správně – Pohřební služba Tulipán. Naše motto: *Na čas, na místo, na věky*. Posad'te se.“

„Děkuji.“, sedá si zákazník.

„Chy'te mě za ruku; nebojte se, jen mě chytněte; a povězte mi, kdo odešel.“

„Ještě nikdo, já budu odcházet“, vysvětluje zákazník a vytrhává se pohřebákovi z ruky.

„Omlouvám se, ale to by spíše měla vyřizovat rodina, ne?“

„Rodina? Tak ta už mi jednou zorganizovala narozeniny. Děkuju pěkně. Kněz bude půjčovat čtyřkolky, vedle budou dva skákací hrady, trampolína, ... už to vidím – tak to teda děkuju.“

„Přesně! A zazpívá Helena Vondráčková!“, nadšeně souhlasí pohřebák. „To je ono. Ale to je samozřejmě jen základní balíček. Teď vám položím pár otázek, abychom to trošku rozšířili.“

Otázka číslo jedna: Chcete kremovat?“

„Ano, něčím mě natřete.“

„Ne krémovat. Kremovat. Jde mi o to, jestli budeme tělo pálit.“

„Ne.“

„Vy jste katolík?“

„Ano.“

„Katolická církev už takový postup dávno povolila.“

„Jó, povolila. Pak se ukáže, že ne, a já se budu věčně vznášet!“

„Aha. Takže klasika: Díra, rakev.“

„Jo.“

„Jaká rakev?“, vyzvídá pohřebák.

„Jako všichni“

„Prosím vás – přece nemůžeme všechny ukládat do jednoho pytle. Dobře – rozumím.“, vyjasňuje pohřebák situaci, a volá k zadním dveřím: „Stefano!“

„Stefáááno“, opravuje mu výslovnost exoticky vyhlížející umělec, vbíhající do přijímací kanceláře odkudsi z útrob podniku. Připomíná něco mezi malířem, kadeřníkem, módním návrhářem a alternativním reprezentantem moderního umění.

„Stefáááno, představ pánovi naši nabídku“, úkoluje ho pohřebák.

„Vás bych viděl v nějaké takové jako ekologické verzi. Proutěná rakev. Anebo z kukuřice.“

„To je ono.“, potvrzuje pohřebák za psacím stolem. „Ekologie! Na tu je příspěvek z evropských fondů.“

„Za šest měsíců budete v plném spojení s přírodou“, vyzdvihuje Stefano přínosy tohoto řešení.

„Ne, děkuji“, odmítá zákazník.

„Tak snad motiv origami?“, navrhuje Stefano, „... přímo pro vás: papírová rakev“.

„Tu obzvlášť doporučujeme pro lidi pera“, podporuje tuto myšlenku pohřebák, „...vidím, že jste inteligentní člověk.“

„Ale ne člověk pera. Ne, děkuji!“, brání se vyděšeně zákazník.

„Dobře, dobře. Pak tedy nejnovější módní hit: Hliník nebo nerezová ocel.“, hledá řešení Stefano.

„Ha! To je vono!“, souhlasí zákazník s viditelnou úlevou.

„Ha! A právě to bych nedoporučoval“, komplikuje výběr pohřebák.

„Proč?“, diví se zákazník.

„S ohledem na časté krádeže“, vysvětluje pohřebák.

„No, stane se“, připouští Stefano.

„Vykopou vás“, varuje pohřebák, „a jak už jste sám řekl, budete se věčně vznášet“.

„Dům v kovošrotě – a vy na žebrotě“, dokresluje hrozící riziko umělec Stefano.

„Takže co?“, chce pohřebák uzavřít dilema, „Tradiční dubová?“

„Ano, dubová.“, vybírá zákazník jedinou přijatelnou variantu.

„Ta je pěkně drahá.“ pokyvuje významně pohřebák.

„Drahá?“, ujistňuje se zákazník.

„Drahá.“, trvá pohřebák na svém.

„Ale existují opravdu levné alternativy z Ikei“, uklidňuje zákazníka Stefano.

„... jen byste si to musel sám poskládat.“, doplňuje pohřebák za doprovodu nenápadného Stefanova smíchu.

„Ne! Já na to mám, chci dubovou!“, ukončuje jinak bezvýsledné rozhodování zákazník.

„Dobře, dubovou.“, zapisuje pohřebák zákaznickou volbu do papírů.

„Tak já letím, schne mi klient.“, loučí se Stefano, který celou dobu držel v ruce paletu a štětec.

„Dobře“, schvaluje pohřebák Stefanův odchod. A obrací se opět na zákazníka: „A co náhrobek? Z čeho bude? Žula, mramor, keramika, cihly, beton, parkety, tvárnice, Ytong, luxfery?“

„Dejte mi tam rovnou disco-kouli!“, eskaluje rozhořčený zákazník pestré možnosti.
„To je ono! A zazpívá Helena Vondráčková!“, vyhovuje zákazníkovi přání pohřebák.
„Ne! Klasicky!“, uvádí zákazník své přání na pravou míru, „Žula. Ne, moment. Mramor.“
„Dobře, mramor“, nalézají zákazník a pohřebák shodu.

„Co bude na desce?“, ptá se dál pohřebák.
„Nápisy“, odpovídá rozhodně a s naprostou samozřejmostí zákazník.
„Prosím vás, nápisy? Ty jsou leda tak na obchodech.“, opravuje zákazníka pohřebák, „Já se vás ptám, jestli budeme instalovat LCD monitory.“
Teď se zákazník zmůže jen na nechápvavý až vyděšený pohled, což pohřebákovi otevírá prostor pro upřesnění jeho vize:
„To víte, určitě máte ze svého života nějaká videa. Rodina se na ně bude moci dívat, a tak...“
„Ne, nemám žádná videa“, odmítá koncepci lehce pohněvaný zákazník.
„Takže kabelová televize a bezdrátový internet“, řeší ladně pohřebák vzniklý problém.
Zákazník přihlíží se zájmem, leč němě. Už pochopil, že na aktuální dění nemá velký vliv.
„Máte děti?“, zajímá se dál pohřebák.
„Ano“, přikyvuje zákazník s jistou obavou.
„Super! Takže nainstalujeme playstation. Děti tak budou u vašeho hrobu sedět hodiny.“
„Dobře“, podléhá zákazník.

„Chápu to tak, že chcete odejít na úrovni“, pokračuje neúnavně pohřebák.
Konsternovaný zákazník beze slov opatrně souhlasí mrknutím očí.
„Co máte před jménem?“, ptá se pohřebák.
„Jako všichni – inženýr“, odvětí zákazník.
„A co kdybychom vám tam napsali třeba doktor nebo profesor?“, navrhuje pohřebák.
„Ne, to ne.“, odmítá zákazník.
„... to stejně nikdo nekontroluje.“, dodává pohřebák.
„Tak teda doktor“, rozhoduje s blaženým úsměvem zákazník. „A za jméno PhD.“

„A jaký použijeme citát?“, zeptal se pohřebák, když si do poznámek dopsal zvolené tituly,
„řekněte něco, co po vás zůstane“.
„Dáme tam Dalajlámu: *Lidé žijí tak, jako by neměli nikdy zemřít, a potom zemřou, aniž by předtím žili.*“
„Ó, to si popláčem!“, shazuje návrh ze stolu pohřebák, „To je smutné a neaktuální. Já doporučuji něco více současného. Třeba: *Neplačte! Můj účet na Facebooku je pořád aktivní.*“
„Ale já nemám účet na Facebooku!“, brání se horečně zákazník.
„A na Spolužácích?“, hledá záchranu pohřebák.
„Taky ne.“
„Tak to jste mrtvej už teď.“, vzdává se pohřebák.

„Oléééu... Dobrý den“, vtančí do kanceláře pestře oděný muž: „Šéfe, vracíme se zrovna z toho pohřbu, převlečení za romy, cigány, maďary, nebo koho. A to jste měl vidět, jak tam na nás vyjeli, to vám byl hysterák. Prej: *Jahve, Jahve, ...*“
„Jó, hysterák!“, rozčilil se hlavní pohřebák za stolem, „On je trošku rozdíl mezi příjmeníma Vasil a Kohn!“
„Aha... Takže žádný *oré-oré?*“, krapet ztuhne najatý herec.
„Žádný *oré-oré!*“, potvrzuje šéf.
Herec mizí, a šéf se obrací zpět na zákazníka:

„Jak vidíte, výjimečně dojde k drobnému nedorozumění. Ale to se stane i lepším lidem. Třeba prezident nepřiletí včas anebo vůbec. Naštěstí se to dá vždycky nějak vysvětlit. Ale to už vás pak stejně nebude zajímat.“

„Další věc: Obřad.“, pokračuje pohřebák, „Jak oblékneme hosty? Dvacátá léta, šedesátá léta, nebo snad futuristicky?“

„Normálně, tradičně“, odmítá zákazník alternativní návrhy.

„Nemáte žádné zájmy?“

„Sport“, špitne zákazník nesměle.

„Skvělé!“, raduje se pohřebák, „Všechny oblékneme sportovně. Z repráků pojede olympijská hymna a zapálíme svíce. Samozřejmě olympijským ohněm. A všechno bude komentovat Karol Polák.“

„Ne, neblázněte, děkuji!“, přechází zákazník do protiútoků.

„Takže celebrity“, vydává se pohřebák jiným směrem: „Navrhuji Lindu Rybovou. Anebo Marii Doležalovou – skvěle pláče. Leda že byste chtěl naši plačku číslo jedna – Markétu Irglovou.“

„Ne. K čemu to?“

„Takže se musí objevit Lucie Bílá.“, navrhuje pohřebák.

„Na co Bílá?“

„No nevím, ale černá a bílá se prý hodí ke všemu.“, vyjasňuje pohřebák a pokračuje: „No dobře. Samozřejmě zazpívá Helena Vondráčková. Ale co k tomu? Mareš, Klus, Kristina? Nebo se odvážete, a dáme tam Olympic?“

„Ne, prosím vás, já bych chtěl, aby mi někdo zazpíval s klavírem a kytarou.“

„Tak to je problém. Langerová má nejbližší dva roky plno.“

Zákazník posmutněl.

„Dobře! Mám to! Maxim turbulenc nebo Michal David! Ti mají klavír pověšený na krku jako kytaru.“

„Ano.“, souhlasí pokorně zákazník.

„Jak zabezpečíme hrob? Kamery, elektrický ohradník, nebo pes s boudou?“

„Ale proč zabezpečovat hrob?“

„Když vám třeba někdo štípne vázu, tak si to pak všechno přehrajete.“

„Člověče! Vždyť já už budu mrtvej!“, startuje zákazník.

„Takže pes s boudou.“, uzavírá pohřebák lakonicky.

Napětí, jež by se dalo krájet, rozřízne zazvonění telefonu stojícího na stole. Pohřebák se omluví zákazníkovi za přerušení jejich rozhovoru a zvedne sluchátko:

„Prosím. – Ano, to jsem já. – Co mě mají co zajímat nějaký sloni?! Pane! To je pohřeb ředitele ZOO, víme? Já jsem mu hosty nevybíral!“ Pokládá sluchátko a s omluvou se obrací opět k přítomnému zákazníkovi:

„Je něco, co jste během života nestihl udělat?“

„Ne, všechno jsem udělal.“

„Určitě se něco najde.“, snaží se pohřebák osvěžit zákazníkovi paměť.

„Vždycky jsem si chtěl skočit bungee-jumping, ale trochu jsem se bál“, přiznává zákazník.

„Výtečně!!! To jsem měl na mysli! Rakev shodíme na bungee-jumpingovém laně!“

Zákazník znejistí, ale pohřebák se nenechává vyvést z míry:

„Koukejte!“ , zvolá a začíná mocně máchat rukou: „ Dolů – nahoru; dolů – nahoru; peklo – nebe; peklo – nebe.“, vše energicky demonstruje paží a oči mu září nadšením. „Jak symbolické!“ , uzavírá tuto myšlenku a zapisuje ji do objednávky.

„Ale to je nebezpečné“, protestuje vystrašený zákazník.

„Vám už stejně bude všechno jedno. A dostanete diplom za odvalu.“

Pohřebák se nadechne a přechází k další části:

„A až vás pochováme, tak se bude dít co?“

„Jak, co?“

„No snad té oslavě nedovolíme tak rychle umřít?“

„Ne, to ne...“, tiše povinně souhlasí zákazník.

„Doporučuji zábavní komplex. Hosté budou mít k dispozici paintball, čtyřkolky, a tak.“

„Hm.“, vzdychne zákazník tak nesměle, že se ani nedá poznat, zda souhlasí, nebo ne.

„Dvoustrana“, přechází pohřebák k dalšímu bodu, „budeme po smrti dělat dvoustranu?“

„Co?“

„Dvoustrana ve společenském časopisu. Velká společná fotka. Určitě existuje někdo, koho máte rád.“

„Dejdar.“, vybírá si zákazník

„Jasně! Dejdar.“, píše si pohřebák

„A Dejdar s tím bude souhlasit?“ , nechápe zákazník.

„Netuším, s čím bude souhlasit Dejdar, ale vím jistě, s čím bude souhlasit Photoshop“, vysvětluje pohřebák.

„Kdo ponese rakev?“ , otevírá pohřebák další téma.

„Bratři“, sděluje zákazník.

„Bratři“, píše si pohřebák.

„Ano. A kdybyste tam mohl dát hodně cihel“, upřesňuje zákazník horečně, „hodně cihel do rakve“.

„Á, nějak nemáme rádi rodinu“, komentuje pohřebák. „Skvěle. Rakev ponесou bratři.“

„Ebenové“, dodává zákazník.

„Lukáš Hurník taky?“

„Ne, to není můj žánr.“

„Když už mluvíme o té dopravě: Jak převezeme rakev z kostela na hřbitov?“

„Pohřebním vozem.“

„Ale no tak, to už je out.“, koriguje zákazníka pohřebák, „Navrhuji ultra-light, vrtulník. Vyhodíme rakev, vyskočí parašutisti, vytvoří nápis. Přistanete, a zazpívá Helena Vondráčková.“

„Kolik to bude stát?“

„Tři sta devadesát dva tisíc, čtyři sta.“

„Koliik?“ , zakvílí zákazník těsně nad horní hranicí svého hlasového rozsahu. „Přece budu mít pohřeb od sociálky, na to sociálka nemá!“

„Nepodceňujte sociálku.“

„Ne. Bez toho všeho. Nejbližší, kněz,“, redukuje zákazník objednávku

„Píšu si“, potvrzuje pohřebák

„bez hostiny,“

„Dobře“

„bez kytary, bez klavíru.“

„Dobře“

„Kolik to vychází teď?“

„Tak teď to je devět set devadesát dva tisíc, čtyři sta.“

„Kolik?“, zapiští zákazník již výše popsaným způsobem a přestává se ovládat: „Před chvílí to bylo míň, teď je to dvakrát víc, to snad nemyslíte vážně!“, křičí na plné kolo.

„Když nemůžete umírat tak jako všichni, tak si za svůj rozmar musíte zaplatit.“, skáče mu důrazně a jen o trochu méně hlasitě do řeči pohřebák. „Hlavní je, že na vašem pohřbu zazpívá Helena Vondráčková!“

„Co máte pořád s tou Helenou Vondráčkovou?!“

„Takové jsou předpisy.“

„Pořád mi vnucujete Helenu Vondráčkovou“, klepe zákazník rozčileně prstem do stolu a ukazuje tak do papírů.

„Já vám ji nevnučuju!“, vstává pohřebák energicky ze židle.

„Tak kdo mi ji vnucuje?“, křičí zákazník.

„Martin Michal!“, vysvětluje hlasitě pohřebák.

Poznámka překladatele:

Děkuji tímto své ženě, že mne na tuto TV scénku upozornila a dodala mi k ní úvodní výše popsaný kontext, jakož i několik vysvětlení ke konkrétním vtipům, resp. některým zmiňovaným polským celebritám a vysvětlila mi některá slova, která jsem z videozáznamu nezachytil.

Děkuji autorům původní TV scénky, tedy Kabaretu mladých pánů, za souhlas s překladem, resp. literární adaptací a s publikací zde.

V případě zájmu o využití tohoto českého textu budete potřebovat souhlas můj i souhlas původních autorů (Kabaret Młodych Panów, Polsko).

Martin Adámek